

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan alaiset kulttuuripalveluiden, nuorisopalveluiden ja liikuntapalveluiden avustusohjesäännöt

Avustusohjesääntöjen kuvaus ja muutostarpeen arviointi

1.1.2023 voimaan tulleen Kirkkonummen kunnan hallintosäännön 5 luvun 18 § 7 momentin mukaan lautakunnan toimivaltaan kuuluu päättää avustusten jakoperusteista ja avustusten myöntämisestä lautakunnalle osoitetuista määrärahoista.

Hallintosäännön 8 luvun 54 § mukaan sivistys- ja vapaa-aikalautakunta vastaa kulttuuripalveluista, sekä nuoriso- ja liikuntapalveluista. Momentin 7 mukaan lautakunta päättää avustusten myöntämisen periaatteista ja momentin 8 mukaan se päättää vapaa-aikapalveluiden avustusten jakoperusteista ja avustusten myöntämisestä lautakunnalle osoitetuista määrärahoista. Lautakunta voi siirtää toimivaltaansa edelleen.

Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntajärjestöille myönnettävien avustusten myöntämisen periaatteet ja avustusten jakoperusteet on määritelty avustusohjesäännöissä, jotka Kirkkonummella ovat olleet käytössä 1990-luvun lopulta alkaen.

Avustusohjesääntö avustusten käsittelyä ohjaavana työkaluna

Lautakunnan hyväksymässä avustusohjesäännöissä määritellään avustusten myöntämisen pitkäaikaiset periaatteet, kuten avustusmuodot, avustusten käyttötarkoitukset, hakuun oikeutetut tahot sekä hakijoilta vaadittava raportointi.

Vuosittain lautakunta päättää ennen avustusten julistamista hakuun, miten käytettävissä oleva määräraha kohdennetaan eri avustusmuotoihin ja mitä mahdollisia priorisointeja ja täydennyksiä asetetaan jaettaviin avustuksiin ja niiden ehtoihin.

Avustusten myöntämispäätöksissä voidaan edelleen asettaa erityisehtoja avustusten käytölle ja raportoinnille.

1. Avustusohjesäännöt ja avustusmuodot

Järjestöavustuksilla tuetaan vuosittain kirkkonummelaista kansalaistoimintaa. Kunnan avustukset ovat suurelle osalle toimijoista toiminnan kannalta olennaisia.

Avustusohjesääntöjen tarkoituksena on kohdella liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoiminnan laajaa ja monimuotoista kansalaistoiminnan kenttää tasapuolisesti, mahdollistaa toimintojen jatkuvuus ja kehittyminen sekä pitää valmistelu ja päätöksenteko läpinäkyvänä ja ennakoitavana.

Avustusmuotojen vertailu, eri avustusmuodot sekä niiden eroavaisuudet

1. Toiminta-avustukset – Yleisavustukset

Toiminta- ja yleisavustuksilla tuetaan järjestön vuosittain jatkuvaa koko toimintaa. Avustusohjesäännöissä määritellään minkälaiset järjestöt ovat hakukelpoisia.

Kirkkonummelaisuus ja jatkuvuus: Järjestö on rekisteröity Kirkkonummelle tai se on valtakunnallisen järjestön Kirkkonummella toimiva osasto. Nuorisotoiminnan avustuksissa hakukelpoisia ovat myös rekisteröimättömät järjestöt, jotka ovat riittävän organisoituneita.

Rekisteröimättömältä nuorisoyhdistykseltä edellytetään kuitenkin, että sillä on säännöt ja että sen hallinto, toiminta ja talous on järjestetty, kuten rekisteröidyn yhdistyksen ja sen nimenkirjoittajat ovat täysi-ikäisiä.

Järjestöllä on toimintaa Kirkkonummella ja sillä tulee olla riittävä osuus jäsenistä kirkkonummelaisia (Kulttuuripalvelut: 60 %. Liikuntapalvelut: 80 % / 60 % - Mikäli ehto 4/5 (80 %) ei täyty, vähennetään myönnetyn avustuksen osuutta puolella. Tällöin kirkkonummelaisia on oltava vähintään 3/5 (60 %). Nuorisopalvelut: 2/3 jäsenistä alle 29-vuotiaita kirkkonummelaisia).

Toiminnan laatu ja laajuus:

Yhdistykset raportoivat mittarilomakkeille edellisen toimintavuoden toteutuneen toiminnan laajuuden ja laadun ja saavat pisteitä sen perusteella. Hakijoita vertaillaan keskenään toiminta-avustusten / yleisavustusten haussa näiden toiminnallisten mittareiden perusteella.

Kohdeavustukset

Kohdeavustuksilla tuetaan eri toimijoiden vaihtelevia toimintoja ja hankkeita sekä toimitilakustannuksia ym. Avustusohjesäännöissä on määritelty, mihin tarkoituksiin kohdeavustuksia voidaan myöntää, ketkä voivat eri kohdeavustuksia hakea ja mitä erityisehtoja eri kohdeavustuksiin liittyy. Lautakunta päättää vuosittain kohdeavustuksiin osoitettavat määrärahaosuudet ja niiden mahdollisen jaottelun eri hakuaikeihin.

Kulttuuripalveluiden kohdeavustuksissa yleisavustukseen oikeutettujen lisäksi hakukelpoisia ovat sellaiset rekisteröidyt yhdistykset, joiden pääasiallisena tehtävänä sääntöjen mukaan on muu kuin kulttuuritoiminta sekä erityisistä syistä myös rekisteröimättömät yhteisöt ja ryhmät.

Kulttuuripalveluiden kohdeavustuksia voidaan myöntää seuraaviin käyttötarkoituksiin: Kulttuurin harjoittaminen ja harrastaminen, esim. erillisten tapahtumien järjestäminen, kulttuuritoimintaan liittyvä koulutus, toimintaa palvelevan kaluston ja aineiston hankinta, tutkimukset ja julkaisut, museorakennusten- ja kokoelmien ylläpito ja hoito, toimitilakustannukset.

Nuorisopalveluiden kohdeavustusta voidaan myöntää toiminta-avustukseen oikeutettujen hakijoiden lisäksi kirkkonummelaisille rekisteröidyille ja rekisteröimättömille sekä nuorten vapaille toimintaryhmille. Kohdeavustuksia voi hakea ympäri vuoden, anomus toimitettava viimeistään 21 vrk ennen tapahtumaa tai tilaisuutta ja se maksetaan hyväksyttäviä tositteita tai sopimuksen mukaisesti taannehtivasti. Nuorisopalveluiden kohdeavustukset on avustusohjesäännössä jaoteltu osioihin, joilla on kullakin tarkemmat ehdot ja määritelmät: 1. Kohdeavustus, tapahtumat, toimintaan liittyvä kalusto; 2. Kohdeavustus, syrjäytymisen ehkäisy; 3. Kohdeavustus, nuorten vapaat toimintaryhmät, 4. Kohdeavustus, toiminnan käynnistäminen (starttiavustus); 5. Toimitila-avustus (haku aika 31.3.).

Liikuntapalveluiden kohdeavustuksista toiminta-avustukseen oikeutetuille hakijoille voidaan myöntää kohdeavustusta koulustoittoiminnan kuluihin ja kartanvalmistamiskuluihin sekä vuokra-avustusta alle 20-vuotiaiden liikuntapaikkojen vuokrakustannuksiin. Toiminta-avustukseen oikeutettujen hakijoiden lisäksi voidaan paikalliselle rekisteröidylle yhdistykselle myöntää kohdeavustusta palkkakustannuksiin, jotka aiheutuvat Kirkkonummen uimahallissa järjestetystä erityisryhmien liikunnasta, meripelastustoiminnan edistämiseen, jonkin erityisen ja tiettyä aikana toimeenpantavan tapahtuman toteuttamiseen sekä liikuntapaikan perustamiseen / perusparannukseen.

2. Toimintasopimusavustus

Toimintasopimusavustus on kulttuuripalveluiden avustusmuoto, jossa toimintasopimusavustuksen saaja sitoutuu toteuttamaan avustuksen kohteena olevan toiminnan esittämänsä hakemuksen mukaisesti sekä tarvittaessa neuvottelemaan kulttuuritoimen kanssa toiminnan toteuttamistavoista, tiedottamisesta ym. seikoista, jotka edesauttavat toiminnan tuloksekasta toteutumista.

Toimintasopimusavustusta voi hakea Kirkkonummella kulttuuripalveluita järjestävä tai tarjoava rekisteröity yhdistys tai yhdistys, joka on jättänyt rekisteröintihakemuksensa edellisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

3. Tunnustuspalkinnot ja stipendit

Kulttuuripalveluiden ja nuorisopalveluiden avustusohjesäännöissä on avustusmuotona myös tunnustuspalkinto. Kulttuuripalveluiden osalta lautakunta voi halutessaan myöntää ansioituneelle kirkkonummelaiselle järjestölle tai järjestön jäsenelle erillisen tunnustuspalkinnon. Lautakunta päättää erikseen mahdollisten kulttuurin tunnustuspalkintojen hakumenettelystä ja myöntämisperusteista. Lautakunta voi halutessaan palkita nuorisotyöstä ansioituneen kirkkonummelaisen henkilön tai järjestön tunnustuspalkinnolla.

Liikuntapalveluiden stipendeistä on erillinen palkitsemissäntö. Palkinnot myöntää lautakunta vuosittain.

2. Perusteet avustusohjesääntöjen syntyyn

Vapaa-aikapalveluiden yhtenäinen avustusjärjestelmä

- Vapaa-aikapalveluiden yhtenäinen avustusjärjestelmä on luotu jo ennen 2000-luvun vaihdetta, kun koko kunnan tasolla päätettiin, että kaikki järjestöille suunnatut avustukset ja niihin liittyneet määrärahat lohkotaan siten, että kukin järjestö saa avustuksensa siltä toimielimeltä, jonka toimintakentän piiriin järjestö sääntöjensä perusteella kuuluu. Taustalla oli silloinen kuntalaki, joka painotti myös suoran osallistumisen merkitystä ja kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa päätöksiin ja niiden valmisteluun tai osallistua ja vaikuttaa palvelutoiminnan järjestämiseen.
- Nuoriso-, liikunta- ja kulttuurijärjestöt muodostivat laajan ja monimuotoisen toimintakentän: monen kokoisia yhdistyksiä, paljon erilaisia toimintamuotoja, monen ikäisiä toimijoita.
- Tavoitteena oli luoda avustusjärjestelmä, joka kohtelisi tasapuolisesti koko laajaa ja monimuotoista toimintakenttää, mahdollistaisi toimintojen jatkuvuuden ja kehittymisen sekä tekisi valmistelusta ja päätöksenteosta läpinäkyvää ja ennakoitavaa.
- Vapaa-aikapalveluiden avustusohjesäännöt liikunta-, nuoriso- ja kulttuurijärjestöjä varten on laadittu yhteistyössä avustusta saaneiden järjestöjen kanssa.
- Avustukset on jaoteltu mittareiden perusteella jaettaviin yleisavustuksiin/toiminta-avustuksiin ja erilaisiin perusteiden myönnettäviin kohdeavustuksiin.
- Toimijat ovat päässeet vaikuttamaan olennaisina pidettäviin toiminnallisiin mittareihin, niiden keskinäiseen painotukseen ja rajauksiin. Yhdessä paikallisten järjestöjen kanssa pidettiin useita valmistelukokouksia.
- Kulttuuripalveluiden avustusmuoto "Toimintasopimusavustus" otettiin käyttöön Kirkkonummen Kamariorkesteria varten, kun sille aiemmin muualta osoitetut määrärahat siirrettiin vapaa-aikapalvelujen määrärahoihin. Yhdistyspohjalla toimivan ammattilaisorkesterin toimintaa ei ollut mahdollista rinnastaa muun järjestökentän

toimintaan. Avustusmuotoa on mahdollisia käyttää myös muihin vastaavan kaltaisiin toimintasopimuksiin.

- Avustusohjesääntöihin on tehty päivityksiä ja pieniä muutoksia, mutta avustusohjesääntöjen yhteinen perusrakenne ja toimintaperiaatteet on säilytetty.

Mittaristot

- Toiminnalliset mittarit perustuvat edellisen vuoden toiminnan laatuun, laajuuteen ja erityispiirteisiin
- Raportoitavia tietoja ovat yhdistyksen jäsenmäärä ja kirkkonummelaisten jäsenten osuus, säännöllisen ohjatun ryhmätoiminnan määrä eri ikäryhmille ja ohjaajien määrä, muut toimintamuodot ja toimintojen osallistujamäärät sekä laadulliset piirteet, kuten uusimuotoisuus, tuloksellisuus, erityiset kohderyhmät, alueellisuus, yhteistyö, merkitys kuntalaisten harrastusmahdollisuuksien monipuolistajana jne.
- Mittaripisteissä painotetaan lasten ja nuorten toimintaa ja ohjattujen ryhmien määrää siten, että näistä toiminnoista saa enemmän pisteitä.

3. Avustusohjesääntöjen arviointi

Toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset avustusohjesääntöihin

Toimintaympäristöä, joka koskettaa avustusten piirissä olevaa toimintaa, on arvioitu laajasti.

Nykyiset avustusohjesäännöt mahdollistavat variaatioita

- Avustusohjesäännöt antavat mahdollisuuden reagoida kansalaistoiminnan kentässä jatkuvasti tapahtuvaan muutokseen. Lautakunta päättää vuosittain, kuinka suuri osuus avustusrahoista jaetaan toiminta- / yleisavustuksina ja kuinka paljon määrärahoja osoitetaan eri kohdeavustusmuotoihin. On myös mahdollista vuosikohtaisesti asettaa erityisiä kohdennuksia ja täydennyksiä kohdeavustuksiin ja niiden ehtoihin.
- Myös priorisoinnit ajankohtaisten tarpeiden mukaan ovat vuosittain mahdollisia, esim. paikallisen toiminnan kehittäminen, tietyille kohderyhmälle osoitettu toiminta tai tiettyä ajankohtajana järjestettävä toiminta.
- Avustusohjesäännöt mahdollistavat myös satunnaisten ja uusien toimijoiden huomioon ottamisen, sillä avustuksia voidaan myöntää tietyin ehdoin myös rekisteröimättömille ryhmille ja toimijoille.
- Mittaristo on todettu riittävän kattavaksi ja siihen liittyvä erityistekijöiden arviointi antaa mahdollisuuden muuttuvankin toiminnan vertailuun.
- Vaikka toiminnat ovat osittain muuttuneet yhä enemmän kuntarajat ylittäviksi, on perusteltua pitää riittävän tiukkoina kriteerit tuettavan toiminnan kirkkonummelaisuudesta sekä sen laadun ja laajuuden arvioinnista.

Toimintaympäristössä ei katsota tapahtuneen sellaisia muutoksia, jotka aiheuttaisivat muutostarvetta avustusohjesääntöjen perusteisiin. Tiettyjä yksityiskohtia, jotka aiheutuvat lautakuntarakenteesta ja nimikkeistä, on syytä päivittää ajan tasalle.

Avustusohjesääntöjen merkitys ja vaikutus yhdistyksille

- Vapaa-aikapalveluiden avustusohjesäännöt ovat tarkimmat kunnan järjestöavustuksia ohjaavista säännöistä. Myös vuosittain jaettava rahamäärä on olennaisesti suurempi, kuin muiden toimielinten järjestöille jakamat avustukset.

- Muiden toimielinten jakamissa avustuksissa ei käytetä mittaristoja, vaan vertailu tehdään toiminta-avustusten jaossa pääasiassa jäsenmäärien ja / tai toiminnan määrän perusteella ja kohdeavustustyyppisissä avustuksissa erityislaadun perusteella.
- Eroja eri toimielinten myöntämässä avustuksissa on myös vaadittavien käyttöselvitysten laajuudessa ja tarkkuudessa.

Avustusohjesääntöjen hyödyt ja haitat

- Avustusohjesäännöt ovat selkeä peruste valmistelulle ja päätöksenteolle.
- Ennakolta tiedossa olevat perusteet takaavat hakijoiden tasavertaisen kohtelun.
- Jatkuvuus avustusohjesääntöjen käytössä kannustaa suunnitelmallisuuteen yhdistysten toiminnassa ja sen kehittämisessä.
- Hakijoiden piirissä avustusohjesääntö monine pykälineen voidaan kokea monimutkaisena, mutta on ollut tarkoituksenmukaista tehdä se riittävän kattavaksi, jotta tulkinnanvaraisuuksilta välttyttäisiin.

Avustusohjesäännöistä saadut palautteet vuosien varrella

- Yhdistyksillä on ajoittain haasteita vuosikokousten pitämisessä määräaikoihin mennessä ja vuosikokousasiakirjojen saamisessa asianmukaiseen kuntoon.
- Osa palautteen antajista on ollut tyytymättömiä siihen, että saadut avustukset on käytettävä kokonaisuudessaan sen kalenterivuoden aikana, jolloin ne on myönnetty.
- Osa palautteen antajista on pitänyt työläänä yhdistyksen toiminnan raportointia toiminnallisiin mittareihin, koska tällöin pitää ilmoittaa toimintojen osallistujamäärät.
- Osassa palautteista oletetaan, että avustusta voi saada mihin tahansa toimintaan ja kaikille, jotka lähettävät hakemuksen.
- Avustusten määriä on ajoittain pidetty niukkoina.
- Osassa palautteista on ihmetelty, miksi näissä avustuksissa on tiukemmat vaatimukset hakuaisakirjoissa ja raportoinnissa kuin joissakin muissa avustuksissa.

Perusteita, joilla avustuksia ei ole myönnetty

- Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä: Ajoittain hakemuksia saapuu myöhästyneenä ja hakija jää siten ilman avustusta.
- Hakija saa avustusta kunnan muilta toimielimiltä: Hakemus siirretään oikean toimielimen käsiteltäväksi. Samaan kohteeseen tai toimintaan ei myönnetä päällekkäisiä avustuksia. Ohjaamista oikeaan hakukohteeseen tapahtuu vuosittain, kuten myös hylkäämisiä jo muualta saadun avustuksen perusteella.
- Hakijan jäsenrakenne ei oikeuta toiminta-avustukseen / yleisavustukseen: Järjestöjen toiminta on vähentynyt ja jäsenmäärä jää liian pieneksi tai kirkkonummelaisten jäsenten osuus jää liian pieneksi.
- Hakemus on osoitettu väärään hakuun: Haussa oleva kohdeavustus ei koske kyseistä toimintaa.
- Hakemus ei täytä hakuheitoja: Toiminta ja sen kustannusrakenne ei ole hakuheitojen mukainen.
- Hakija ei täytä hakuheitoja: Hakija ei ole kirkkonummelainen määritelmän edellyttämällä tavalla.
- Hakija ei ole toimittanut edellytettyjä käyttöselvityksiä tai muita vaadittavia asiakirjoja pyynnöstä huolimatta: Hakijoille annetaan mahdollisuus täydentää hakemusta määräaikaan mennessä.

4. Avustusohjesääntöjen muutostarpeet

Avustusohjesäännöt ovat toimineet hyvin ja ne antavat sekä valmistelulle että päätöksenteolle selkeät ja yhdenvertaiset perusteet vuodesta toiseen. Olennaista muutostarvetta sääntöjen sisältöihin ei ole ilmennyt.

Paikalliset toimijat ovat varsin tottuneita avustusehtoihin, mutta järjestökentällä vastuuhenkilöt vaihtuvat varsin usein. Kaikki hakijat eivät välttämättä ole aina riittävästi perehtyneet avustusohjesääntöihin, mikä voi johtaa siihen, että hakemukset eivät täytä hakuetoja.

Mikäli avustusohjesääntöjen perusteisiin tai muihin olennaisiin osiin haluttaisiin tehdä muutoksia, valmistelu tulisi tehdä siten, että paikallisten järjestöjen toimijat osallistetaan prosessiin ja valmistelussa otetaan huomioon kaikki monimuotoisen toimintakentän erilaiset ulottuvuudet.

Hallintorakenteiden ja toimintojen muuttumisen takia on syytä päivittää avustusohjesäännöissä käytettäviä nimikkeitä ja joitakin ilmaisuja sekä yksityiskohtia, kuten hakuaikojen kellonaikoja. Tarpeettomiksi muuttuneet kohdat voidaan poistaa. Kaikkiin avustusohjesääntöihin liittyvät mittaristot on perusteltua liittää kunkin avustusohjesäännön liitteeksi.

Muutosehdotukset avustusohjesääntöihin

- Esitetään, että muutetaan kohdat, joissa mainitaan lautakunnan nimi muotoon "lautakunta", koska hallintosääntö määrittelee, mitä avustuksia mikäkin lautakunta myöntää ja mitä nimiä lautakunnista käytetään. Päivitetään kohdat, joissa mainitaan viranhaltija päätöksentekijänä, vastaamaan nykytilannetta.
- Lisätään liikuntapalveluiden avustusohjesääntöön kohta, jossa ennakoiden myöntämisestä päättää nuoris- ja liikuntapäällikkö. Tämä on valtuustokausittain delegoitu lautakunnasta ao. viranhaltijalle, koska liikuntapalveluiden avustusohjesäännössä tästä ei ole ollut erikseen mainintaa. Nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden avustusohjesäännöissä on jo aiemmin maininta siitä, että toiminta-avustusten ennakoista päättää ao. vastaava viranhaltija.
- Poistetaan kulttuuripalveluiden avustusmuodoista kohta 4.3. Toimitila-avustukset kunnan tilojen käyttövuorojen käytöstä, koska näiden käyttövuorojen laskuttamisesta on luovuttu. Tämä muuttaa avustusohjesäännön numerointia.
- Yhtenäistetään hakuaikojen kellonajat muotoon 15:00.
- Kulttuuripalveluiden avustusten mittaristo liitetään liitteeksi avustusohjesäännön perään. Tämä on aiemmin ollut erillisesti hyväksytty asiakirja.

Liite: TOIMINNALLISET MITTARIT

Yhdistykset pisteytetään ja vertaillaan keskenään avustusten / yleisavustusten haussa toiminnallisten mittareiden perusteella. Yhdistykset raportoivat mittarilomakkeille edellisen toimintavuoden toteutuneen toiminnan laajuuden ja laadun.

NUORISOPALVELUT

1. Säännöllisesti toimivat nuorisoryhmät, 1-8 pistettä
2. Nuorisoryhmien kokonaiskävijämäärä, 1-10 pistettä
3. Säännöllisesti kokoontuvien nuorisoryhmien ohjaajina toimivien henkilöiden määrä, 1-6 pistettä
4. Muut erityistekijät
 - toiminnan säännöllisyys, toiminnan tuloksellisuus, menestys, merkitys kuntalaisten harrastusmahdollisuuksien monipuolistajana.
 - uusimuotoinen toiminta, jota yhdistys ei aiemmin ole harjoittanut tai jota kunnassa aiemmin ei ole ollut tarjolla
 - kokeiluluontoisuus, yhteistyöprojektit, alueellisuus, erityiset kohderyhmät (esim. työttömät, vammaiset, eri ikäryhmät)
 - yhdistyksen käyttämät tilat, panostus ohjaushenkilöstöön

LIIKUNTAPALVELUT

- 1 Kirkkonummelaiset henkilöjäsenet, 1-10 pistettä
- 2 Säännöllisesti kokoontuvien ryhmien ohjaajina toimivien koulutettujen henkilöiden määrä, 1-10 pistettä
- 3 Säännöllisesti toimivat nuorisoryhmät, 1-15 pistettä
- 4 Säännöllisesti toimivat aikuis- tai sekaryhmät, 1-5 pistettä
5. Muut erityistekijät
 - toiminnan säännöllisyys, -toiminnan tuloksellisuus, menestys, merkitys kuntalaisten harrastusmahdollisuuksien monipuolistajana
 - uusimuotoinen toiminta, jota yhdistys ei aiemmin ole harjoittanut tai jota kunnassa ei aiemmin ole ollut tarjolla
 - syrjäytymisen ehkäisyyn tähtäävä toiminta, kokeiluluontoisuus, yhteistyöprojektit
 - alueellisuus, erityiset kohderyhmät (esim. työttömät, vammaiset, eri ikäryhmät)
 - yhdistyksen käyttämät tilat, panostus ohjaushenkilöstöön

KULTTUURIPALVELUT

1. Kirkkonummelaiset henkilöjäsenet, 1-15 pistettä
2. Säännöllisesti kokoontuvien ryhmien ohjaajina toimivien henkilöiden määrä, 1-12 pistettä
3. Säännöllisesti toimivat nuorisoryhmät, 1-15 pistettä
4. Säännöllisesti toimivat aikuis- tai sekaryhmät, 1- 5 pistettä
5. Koulutus-, leiri- ja retkitoiminnan määrä, 1-10 pistettä
6. Toiminnan määrä, 1-15 pistettä,
7. Toiminnan laatu ja muut erityistekijät, 1- 30 pistettä
 - toiminnan säännöllisyys, toiminnan tuloksellisuus, menestys, merkitys kuntalaisten harrastusmahdollisuuksien monipuolistajana.
 - uusimuotoinen toiminta, jota yhdistys ei aiemmin ole harjoittanut tai jota kunnassa aiemmin ei ole ollut tarjolla
 - kokeiluluontoisuus, yhteistyöprojektit, alueellisuus, erityiset kohderyhmät (esim. työttömät, vammaiset, eri ikäryhmät)
 - yhdistyksen käyttämät tilat, panostus ohjaushenkilöstöön, kansainvälinen toiminta